

Công nhận đối với các phòng chẩn đoán hình ảnh giúp nâng cao chất lượng khám, chữa bệnh

Trần Thị Thu Hà, Nguyễn Hồng Nhung, Vũ Minh Vỹ, Quách Hoàng Lan

Văn phòng Công nhận Chất lượng

Bộ Khoa học và Công nghệ

Văn phòng Công nhận Chất lượng được thành lập năm 1995, thuộc Tổng cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng, Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN). Ngày 23/07/2009, theo Quyết định số 1101/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, Văn phòng Công nhận Chất lượng là tổ chức sự nghiệp trực thuộc Bộ KH&CN thực hiện các hoạt động công nhận cho phòng thí nghiệm, phòng hiệu chuẩn, phòng xét nghiệm y tế, phòng thí nghiệm an toàn sinh học, tổ chức chứng nhận, giám định và đánh giá sự phù hợp khác. Những năm gần đây, chương trình đánh giá công nhận lĩnh vực chẩn đoán hình ảnh do Văn phòng triển khai đã khẳng định được chất lượng dịch vụ, góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả khám, chữa bệnh.

Nhu cầu kiểm soát chất lượng của chẩn đoán hình ảnh

Như chúng ta đã biết, y học hiện đại chẩn đoán bệnh không chỉ dựa vào các triệu chứng lâm sàng mà còn cần đến các xét nghiệm cận lâm sàng. Bên cạnh các xét nghiệm cận lâm sàng thông thường như: huyết học, hoá sinh, vi sinh, giải phẫu bệnh..., chẩn đoán hình ảnh là một phần rất quan trọng và ngày càng được sử dụng nhiều vì không gây đau đớn cho bệnh nhân nhưng vẫn giúp các bác sỹ có thể tầm soát và phát hiện các bệnh ở giai đoạn sớm hoặc chẩn đoán các giai đoạn của bệnh.

Chẩn đoán hình ảnh (imaging diagnosis) hay còn gọi là kỹ thuật hình ảnh y học (imagerie médicale) là ngành chẩn đoán dựa trên hình ảnh bao gồm những kỹ thuật chính: chụp X-quang, siêu âm, X-quang cắt lớp điện toán (CT scanner - computed tomography scanner), cộng hưởng từ (MRI - magnetic resonance imaging) và y học hạt nhân...

Một số hình ảnh về các kỹ thuật chẩn đoán hình ảnh (ảnh minh họa).

Tuy nhiên, một thực tế đặt ra là các kỹ thuật về chẩn đoán hình ảnh hiện nay chưa được kiểm soát một cách đúng mức. Các thiết bị chẩn đoán hình ảnh chưa được bảo trì, bảo dưỡng, hiệu chuẩn định kỳ hoặc theo đúng hướng dẫn của nhà sản xuất, dẫn tới các kết quả không chính xác hoặc không rõ ràng, gây khó khăn cho việc đọc kết quả, từ đó có thể dẫn tới việc chẩn đoán sai của các bác sỹ lâm sàng, khiến người bệnh - những người chi trả chi phí cho việc khám chữa bệnh phải chịu những rủi ro không đáng có. Đặc biệt, một phòng chẩn đoán hình ảnh dù có các thiết bị và kỹ thuật công nghệ hiện đại cũng vẫn có thể đưa ra các kết luận không chính xác nếu không áp dụng hệ thống quản lý chặt chẽ. Thực tế cho thấy, đa phần các phòng chẩn đoán hình ảnh chưa áp dụng hoạt động kiểm soát chất lượng với các kỹ thuật này.

Xuất phát từ mong muốn mang lại lợi ích cho cộng đồng, xã hội, thông qua việc cung cấp chất lượng tốt nhất cho những người sử dụng dịch vụ chẩn đoán hình ảnh, tạo sự tin cậy cho các bác sỹ trong việc đưa ra các quyết định lâm sàng, Văn phòng Công nhận Chất lượng đã nghiên cứu xây dựng hệ thống quản lý chất lượng chẩn đoán hình ảnh. Khi áp dụng hệ thống quản lý chất lượng theo tiêu chuẩn này, các phòng xét nghiệm nói chung và lĩnh vực chẩn đoán hình ảnh nói riêng sẽ có một hệ thống kiểm soát chặt chẽ, nhằm đạt được kết quả chính xác và đáng tin cậy, từ việc đào tạo và giám sát năng lực con người; kiểm tra, hiệu chuẩn, bảo trì, bảo dưỡng định kỳ thiết bị cho tới hệ thống quản lý.

Hệ thống công nhận các phòng chẩn đoán hình ảnh

Khi hệ thống chất lượng của các phòng chẩn đoán hình ảnh đã được xây dựng và áp dụng, cần có một đơn vị độc lập đánh giá và khẳng định năng lực kỹ thuật và hệ thống chất lượng. Với vai trò tiên phong và mong muốn được phục vụ xã hội, phục vụ cho công tác quản lý khám chữa bệnh và điều trị, Văn phòng Công nhận Chất lượng đã triển khai xây dựng hệ thống công nhận cho các phòng chẩn đoán hình ảnh theo tiêu chuẩn ISO 15189. Lợi ích của việc công nhận ISO 15189 đối với các phòng chẩn đoán hình ảnh gồm: (i) các phòng chẩn đoán hình ảnh sẽ có một hệ thống kiểm soát chất lượng các kỹ thuật chẩn đoán hình ảnh, đưa ra kết quả

nhanh, chính xác và tin cậy; (ii) tạo sự tin cậy cho người sử dụng, bệnh nhân, bác sỹ trong việc chẩn đoán và điều trị; (iii) chuẩn hoá hệ thống kiểm soát chất lượng các phòng chẩn đoán hình ảnh; (iv) là cơ sở cho việc thừa nhận kết quả của các phòng chẩn đoán hình ảnh khác nhau, từ đó giảm chi phí cho người bệnh và xã hội.

Hiện nay, tại Việt Nam chưa có một tổ chức nào thực hiện việc đánh giá công nhận năng lực đối với các phòng chẩn đoán hình ảnh ngoài Văn phòng Công nhận Chất lượng. Hệ thống công nhận này có ý nghĩa thực tiễn đối với xã hội, góp phần hoà nhập với quốc tế về hoạt động công nhận; phục vụ quản lý của Bộ Y tế về công tác chẩn đoán và điều trị; giúp nâng cao năng lực của hệ thống chẩn đoán hình ảnh phục vụ y tế và đặc biệt là tạo được sự tin cậy của bệnh nhân và xã hội đối với công tác khám, chữa bệnh hiện nay.

Nguồn: TẠP CHÍ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ VIỆT NAM